

ZA NEKAJ VEČ KOT
2⁰⁰ na dan
"G" PO PC
(izven
1116 E. 72nd St.
Brooklyn 6, N.Y.
"ARODA"
NOST NA DOM
Uj in praznikov)
ZANIMA
ČITAJTE, K.

TREBA JE DAROVALCEV KRV I!
Plazma RDEČEGA KRIŽA rešuj življenja ste in ste ranjenih vojakov in mornarjev. — Toda potrebnih je še na tisoče darovalcev krvi. Dajte plint krvi, da rešite življenja.

No. 96 — Štev. 9 VOLUME LIII. — LETNIK LIII. NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 16, 1945 — SREDA, 16. MAJA, 1945 Telephone: OHelsea 3-1242

SPORI ZA RADI MEJ

Washington in London čakata na odgovor jugoslovanske vlade na nujno poslanico, v kateri sta zahtevali, da jugoslovanska vojska zapusti Trst. — Uradni London zatrjuje, da spomenica nikakor ni kak ultimatum.

Obe vladi pa sta odločni na svojem stališču, da mora biti vsak spor zaradi meje pravilno in postavno poravnani in da to načelo ne velja samo za Trst, temveč za vsak kraj kjerkoli v Evropi. Tega načela pa morebiti ne bo mogoče uveljaviti v Celovcu, kjer so Partizani postavili ob strani angleških oblasti svojo vojaško vlado. Winston Churchill bo mogoče jutri v angleški poslanski zbornici podal svojo izjavo glede Trsta.

Angleški uradni krogi pravijo, da je velika razlika med začasno rusko okupacijo osvobojenih krajev in med jugoslovansko okupacijo Trsta in Celovca, katera kraja Jugoslavija zahteva za sebe. Ako je ruska armada osvobodila kak kraj, ki je bil že prej določen, da bo pod okupacijo angleške armade, tedaj ga bo ruska armada tudi zapustila. Ravno tako je tretja ameriška arma-

Sestanek treh velikih

Na časnikarski konferenci je včeraj predsednik Truman izrazil upanje, da se bodo v kratkem sestali trije veliki — predsednik Churchill in Stalin.

To upanje je malo prej tudi izrazil Churchill v angleški poslanski zbornici. Z oziranjem na to je odvisno sedaj samo še od maršala Stalina, ako bo prišlo do konference.

Trije veliki imajo rešiti mnogo važnih zadev in poravnati je treba tudi nesporazume med Moskvo, Londonom in Washingtonom.

Njihove odločitve in rešitve čakajo vprašanja, kot so sledeča: poljska vlada, jugoslovanske zahteve po Trstu, ruski program za Balkan, kontrola Nemčije itd. Poleg tega bo tudi razgovor o tem, ako bo Rusija stopila v vojno na Pacifiku.

Angleški vnunji minister Anthony Eden, ki se vrača v

KONEC ULJUDNOSTI DO GOERINGA

General Dwight D. Eisenhower je naznanil, da je izdal ostre odredbe, s katerimi mora biti končano preveč uljudno postopanje z visokimi nemškimi častniki.

Gen. Eisenhower je tozadevno odredil vsled vsesestranske kritike, kako ameriški častniki postopajo s feldmaršalom Hermannom Goeringom.

"Velikodušni Amerikanci so ga povabili na kosilo," pravi nek pariški list. "Marsikdo bi mogoče misliti, da smo v starih časih, ko sta se dva nasprotna poveljnika eden drugemu priklanjala."

Ta kritika je bila namenjena generalu Johnu E. Dahlquistu, poveljniku 36. divizije sedme armade in njegovemu namestniku gen. Robertu J. Stacku, ki sta oba ježila z Goeringom.

"Vsak tak slučaj krši moje želje in odloke," pravi gen. Eisenhower. "Izdane so bile drastične odredbe, da bodo za vselej končane take napake."

Dalje pravi gen. Eisenhower, da takega postopanja s sovražnimi poveljniki ni treba dolžiti armade, temveč napačno pojmovanje posameznika.

"V imenu te velike vojaške sile in v mojem imenu obžalujem, da se je to zgodilo."

JAPON. IZGUBE V ZRAKU; NA MORJU

Aeroplani z matičnih ladij so uničili ali poškodovali najmanj 357 japonskih aeroplanov in potopili ali poškodovali 22 majhnih ladij v zračnih napadih na 18 letališč in druge predmete na južnem koncu otokov Kijušu in Šikoku. Admiral Nimitz naznanja, da je bilo z vso gotovostjo uničenih 176 japonskih aeroplanov.

Letališča, ki so bila bombardirana, so ona, s katerih so se dvigali japonski samomorilni aeroplani in so napadli ameriške bojne ladje.

Dve vojaški vladi na Koroškem

Jugoslovanski partizani so razglasili novo odredbo ki zahteva, da vsak Avstrijec pod kaznijo prijavi svoje prejšnje delo jugoslovanskim oblastim.

Na Koroškem je tudi angleška osma armada postavila svojo vojaško vlado in vsled tega postaja položaj vedno bolj napet. Jugoslovanske vojaške oblasti postopajo, kot bi ne bile angleške osme armade, četudi stoji angleška vojaška policijska straža in vsakem važnem križišču in je angleška armada v veliki premoči.

Prvi jugoslovanski razglas naznanja, da je jugoslovanska armada vkorakala na Koroško, "da jamči za vse slovensko avstrijsko prebivalstvo pravo in ljudsko demokracijo, svobodo in prosperiteto v novih, znagoviti, močni in večji Jugoslaviji."

Poleg jugoslovanskih razglasov pa so po mestnih zidovih nabiti razglasi angleške vojaške vlade, ki predpisujejo, kako se naj prebivalstvo obnaša pod angleško vojaško vlado.

Jugoslovani pa navzleje temu, da objavljajo razglase jugoslovanske vojaške vlade, ne prevzamejo vseh bremen, katerih je obilo. Skrbeti je treba za preživljanje prebivalstva in več desetstisoč nemških vojakov, ki prihajajo skozi Celovec in šotorijo po bližnjih gozdovih. Za vse to morajo skrbeti Angleži.

Angleškim oblastim ni mar politični položaj in komu naj pripade dežela, temveč hoče samo postaviti delovno vojaško vlado, kakor je bilo dogovorjeno med tremi znagovitimi velesilami.

V Celovcu na mnogih krajih stoji jugoslovanski vojaški stražnik poleg angleškega.

Tiskarna lista "Kärntner Zeitung" je v partizanskih rokah, najbna radio postaja pa v angleških.

Jugoslovani pa navzleje temu, da objavljajo razglase jugoslovanske vojaške vlade, ne prevzamejo vseh bremen, katerih je obilo. Skrbeti je treba za preživljanje prebivalstva in več desetstisoč nemških vojakov, ki prihajajo skozi Celovec in šotorijo po bližnjih gozdovih. Za vse to morajo skrbeti Angleži.

General Vešel Nemškega Poloma

General Nikolas von Falkenhorst, ki je poveljeval nemški armadi na Norveškem, se je v petek podal z zagotovilom, da so zavezniki osvobodili Nemčijo pred lopovskim sistemom.

"Narodna sramota je, da se nismo mogli osvoboditi sami," je rekel generalu Harryju J. Collinsu, poveljniku 42. divizije.

Falkenhorst je bil prijel v Traunsteinu, kamor je pobegnil, ko so se Rusi bližali njegovemu domu blizu Vratislava. Kot najspodobnejši nemški strateg na kopnem, na morju in v zraku je poveljeval vsej nemški oboroženi sili na Norveškem od vpada 9. aprila leta 1940 do srede decembra lanskega leta.

Kot poveljnik je bil odslovljen, ko je po kapitulaciji Finske iz Finske na Norveško pri-

RAZDELITEV NEMČIJE V OKUPACIJSKE ZONE

Sedaj, ko je nemška armada uničena, si bodo zavezniki razdelili Nemčijo v tri okupacijske zone. Po tej razdelitvi bo imela Rusija največji kos Nemčije.

Približno mejo dobimo, ako na zemljevidu potegnemo črto od Hamburga, skozi Hannover in Hersfeld do Tirolske, malo vzhodno od švicarske meje. Ozemlje vzhodno od te črte bo okupirala Rusija. Ako sedaj potegnemo črto od Hersfelda malo nižje od Aachena. Severni del bo zasedla angleška, južni del pa ameriška armada.

Kot pravi neko poročilo iz Londona, bo francoska armada zasedla Saar in skrajni jugozapadni konec Nemčije.

Berlin bodo vse štiri armade skupno zasedle in ga upravljale in ravno tako Dunaj.

Komisija štirih evropskih držav izdeluje meje posameznih okupacijskih zon in sestavlja pogoje, pod katerimi bodo morali Nemci živeti tekom zavezniške okupacije.

Jugoslavija zahteva admirala Horthyja

Londonski list "Star" poroča, da je Jugoslavija prosila zaveznike, da ji izročijo bivšega madžarskega regenta admirala Nikolaja Horthyja, da ga sodi kot vojnega zločinca. Jugoslavija zatrjuje, da je Horthy povzročil smrt nad 20,000 jugoslovanskih vojakov. Horthy je v amerškem varstvu v Nemčiji.

Izid francoskih volitev

V nedeljo so bile v Franciji ožje volitve v mestne in občinske zastope in izgleda, kot da bodo komunisti in socialisti vladali v 52 odstotkih mestnih in podeželskih občinah.

Močno nagibanje na levo se je kazalo že na glavnih volitvah 29. aprila; v nedeljo pa je stranka leve pri ožjih volitvah skoro povsod znagala.

Kupite en "extra" bond danes!

EVROPSKE VOJNE JE KONEC

Anglija se je vrnila v normalne čase. Zopet so videli pocest v Loch Ness jezeru in o tej skrivnostni živali zopet kroži brez števila govoric.

475 NEMŠKIH LADIJ ZAVZETIH

Vpristaniščih v severni Nemčiji, ki jih je zavzela ameriško-angleška armada je bila razobesena ameriška in angleška zastava na 475 nemških bojnih in trgovskih ladjah.

Med ladjami, ki so jih za vezniki zavzeli je tudi veliki prekoceanški parnik "Europa".

Pristanišča ob Severnem morju in Baltiku so v mnogo boljšem stanju, kot pa so pričakovali in samo v Bremenu in Bremmerhavenu je na razpolago pomolov za 28 ameriških Liberty-pannikov.

Parnik "Europa" je bil najden v precej dobrem stanju v Bremmerhavenu, vendar pa je zelo zarjavel. Zadnje čase so ga porabljali za mornariško vojašnico. Parnik "Bremen", ki so ga zadele zavezniške bombe, je popolnoma izgubljen.

Najvažnejši potniki parnika, ki so ga zavezniki dobili, je "Europa", ki se je na Atlantiku v hitrosti kosal z najhitrejšimi parniki. Najdeni sta bili tudi križarki "Hipper" in "Emden", pa sta skoro neporabni. Zavezniki so dobili tudi tri rušilce in 27 podmornic.

Kiel, ki je največje nemško vojno pristanišče, je zelo poškodovan. Vse ladejednice so bile porušene. Križarki "Hipper" in "Emden" sta bili zažgani. 12 podmornic je bilo potopljenih in južno od Tirpitz-havena je potopljenih nad 80 ladij. V pristanišču je bilo najdenih 14 srednjih in 50 majhnih trgovskih parnikov in 9 tankerjev.

Bremen in Hamburg, največji nemški pristanišči sta v primeroma dobrem stanju. Obe pristanišči bodo uporabljali za zalaganje ameriške in angleške okupacijske armade v Nemčiji.

PREDAJE NEMŠKE PODMORNICE

Včeraj se je ameriški pomorski oblast podala prva nemška podmornica U-858 in se je zasedrila v obrežnih vodah v Lewes, Del. Podmornica, ki je potopila 16 zavzeških ladij, je imela razobeseno ameriško zastavo; je pokrita z rjo in popolnoma razorožena. In to je konec podmornice, ki je 30 mesecev prežala na zavezniške ladje.

Podmornico sta v pristanišče spremila dva ameriška rušilca, nad njo pa so krožili mornariški aeroplani in dva zrakoplova.

Na podlagi pogojev brezpogojne predaje Nemčije je poveljnik poročnik Thilo Bode, ki je star 27 let in je pri mornarici 10 let, pripeljal podmornico v sredo preteklega tedna do ameriških bojnih ladij 300 milj južno od Cape Race, Nova Fundlandija, in ko se je prikazala na površju vode, je razobesila črno zastavo in se predala. Ameriški mornarji so nato stopili na podmornico in na njej zamenjali nemško zastavo za ameriško.

Norveške prijateljice Nemcev

List "Aftenbladet" v Stockholmu na Švedskem poroča, da so po ulicah Osla, norveškega glavnega mesta, peljali na pasjih verigah več deklet, ki so se tekom okupacije pajdšile z Nemci. Policija je izdala naredbo, po kateri je prepovedano dekletom striči lase in prepovedane so tudi parade.

NEMŠKI MORILEC S PLINI PRIJET

Poročilo iz Londona naznanja, da so Amerikanci v Avstriji prijeli generala Ernesta Kaltenbrunnerja, katerega dolže, da je s plinom usmrtil nad 4,000,000 ljudi v Evropi.

Kaltenbrunner je splošno znan kot "debel mož" s posebno neprijetnim obrazom". Prijel je bil s svojim pribočnikom Arthurjem Scheidlerjem v neki utrjeni vili blizu Alt Aussee na Tirolskem. Svoje brke si je obril, toda avstrijski partizani so ga spoznali po njegovih brazgotinah na obrazu in so vodili ameriškega častnika do njegovega skrivališča.

Hitler, Himmler in Kaltenbrunner, ki so hoteli pokončati kar največ židov in Slovanov, so na svojem posvetovanju v Berlinu leta 1942 sklenili, da jih bodo kar na debelo dušili v velikih pečeh s plinom in Kaltenbrunnerju je bila poverjena naloga, da vrši grozno čelo.

Dve največji plinski peči sta bili v Auschwitzu na Poljskem in v Dachau v Nemčiji. Ljudi so s palicami nagnali v peči in ko so bile polne, so otroke pometali v peči skozi okna. Nato so v peči spustili plin iz treh cevi in v treh minutah so bili vsi mrtvi.

Vojna ni končana, dokler ni Japonska poražena. Kupujte bonde 7. vojnega posojila.

DR. GOEBBELS SE JE ZASTRUPIL Z DRUŽINO

Ruski list "Rdeča Zvezda" poroča, da so bila v velikem podzemskem mestu pod Berlinom najdena trupla nacističnega propagandnega ministra dr. Paul Joseph Goebbelsa in njegove družine.

Poročilo iz Berlina pravi, da so bila trupla dr. Goebbelsa, njegove žene in otrok najdena pred radijem, kjer so izvršili samomor.

Podzemsko mesto je 65 čevljev pod berlinskimi ulicami in popolnoma varno pred zavezniškimi bombami ter imata tovarne, urade in arzenale in je vse med seboj zvezano z električno železnico.

Goebbels, Goering in drugi odlični nacisti so imeli razkošno stanovanja v podzemskem Berlinu. Vhod v prostore so bile prave trdnjave. Močni zidovi so iz cementa in tlebelih oklopnih plošč. Berlinčani pravijo, da sta Goebbels in Goering svoja podzemska stanovanja zgradila še pred vojno.

Poročevalce na list "Rdeča zvezda" poroča, da je v nekem prostoru našel trupla cele družine nekega visokega nacija. Mož je svoji ženi in otrokom dal strup, nato pa se je obesil in pustil pisмено sporočilo: "To je napravil narodni socializem."

Podzemsko mesto se razteza pod vseni ulicami in drevore, ki se stezajo na Wilhelmstrasse. Največ podzemskih stanovanj je pod Wilhelmstrasse in Unter den Linden. Mnogo teh prostorov je še nepreiskanih. "Rdeča zvezda" pravi, da bo v kakem prostoru mogoče najdeno Hitlerjevo truplo.

Partizani v Milanu

Milan, 14. maja. (ONA) — V nedeljo je bil zadnji rok za oddajo orožja, toda kljub temu povelja maršala Alexandra se je streljanje v ulicah Milana nadaljevalo vso noč. Večina voditeljev partizanskega gibanja je prepričano, da so odgovorni fašisti ravno toliko kot partizani skrajne levice za to streljanje. Prvaki ekstremistov branijo svojim partizanskim oddelkom, da bi odšli zopet na delo.

Šel general Lothar Rendulic. "Sedaj je Nemčija na koncu kot svetovna velesila in nikdar se vam ni treba bati, da bi se še kdaj dvignila in pričela kako novo vojno."

"Glas Naroda" ("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation) Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd Y E A R ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO: \$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven sobote, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y. Telephone: CHelsea 3—1242

Povojna zaposlenost

Ivan Delaves, neoženjen, oziroma svoboden, in nekaj nad 21 let star, premišljuje o povojni zaposlenosti in delu, kajti čital je dvojestransko propagando glede te zadeve in ne ve, kateri naj veruje.

Nekatero časopisje zahteva in trdi, da ako se v nadalje odstrani vse vladine omejitve poslovanja vsakovrstnih podjetij, potem bodo slednja lahko neovirano poslovala in lahko preskrbela svojim uslužbencem vsestransko zaposlenost, kar bo pomenjalo vsestransko imenitno blagostanje za vsakega posameznika, ki je odvisen od dela svojih rok.

Toda, ako se spominjamo na leta 1930, '31, in '32 pravilno, tedaj trgovina in podjetništvo ni bilo prav nič omejeno, kajti vlada se ni brigala za podjetništvo in tudi ni teknovala z podjetništvom, tako da je bilo medsebojno teknovanje me podjetniki tako neznatno, da se ga sploh ni izplačalo omenjati. Toda baš imenovana popolna svoboda trgovine in podjetništva, dovedla je tedaj vse naše prebivalstvo v nahušo depresijo, kar jih pomni naša zgodovina, kajti ta depresija je dovedla naše svobodno podjetništvo do tega, da slednje ni potrebovalo delavcev in vslužbencev, kateri niso zamogli nikjer dobiti dela in zaslužka, ter so morali živeti — ne od dela svojih rok, pač pa le od onega, kar so zalogli dobiti potem, ko so stali v dolgih vrstah in čakali na brezplačno delitev — kruha in juhe. Zagovorniki neomejenega poslovanja podjetništva tudi trdijo, da je "normalna brezposelnost" nekako potrebna pri vsakem neodvisnem podjetju, in celo izražajo mnenje, da je vsestranska zaposlenost nekako škodljiva našemu splošnem blagostanju. Čemu in na kak način nastane ta škodljivost, pa dosedaj te vrste ljudje, še vedno niso javnosti naznanili, tako da razlogi tovrstne škodljivosti najbrže nikomur niso znani.

Zopet drugi ljudje so mnenja, da bi bilo dobro že sedaj pričeti z neke vrste agitacijo proti vsestranski brezposelnosti, katere preti nastati potem, ko bode sedanja svetovna vojna končana. Pri vsem tem je pa čudno, čemu in iz katerih razlogov ti ljudje pričakujejo vsestransko povojno brezposelnost, pomanjkanje, pomanjkanje dobičkov vseh podjetij, ter vsega zla, katero nastane radi vsestranske brezposelnosti.

Radi take, vsestranske brezposelnosti, bode brezdvomno mnogo malih podjetij moralo prenehati z poslovanjem, kar bode pomenjalo odpravo teknovanja z večjimi istovrstnimi podjetji, in ona, velika podjetja radi takega poslovnega položaja prav gotovo ne bodo — pretakala znane "solze".

Toda pristaši obojestranskih nazorov o našem bodočem položaju, so si edini v tem, da bode treba pripraviti delo in zaslužek za naše vojake, ko se vrnejo domov, — toda:

Tekom zadnjih štiridesetih let so naše korporacije, pri katerih je zaposlena večina našega delavstva, skrbele za to, da se ne izžela preveč potrebščin, kajti to bi pomenjalo, da bi korporacije morale znižati ceno teh pridelkov in izdelkov. To je pa mogoče doseči le na ta način, ako se odslovi mnogo vslužbencev oziroma delavcev, dasiravno pri tem obžalujejo, da je postal delavski "položaj" tako slab. Tega načrta se naše velike podjetništvo še vedno poslužuje, in pri tem baše tudi najbrže ostalo tekom prihodnjih let, oziroma tekom povojne dobe.

Radi tega smo radovedni, z kakimi občutki bodo sprejela in pozdravila naša velika podjetja naše vojake, ki bodo potem, ko se vrnejo domov, iskali zopetno zaposlenje pri velikih podjetjih. Najbrže bodo nekaterim bivšim vojakom tem povodom dejali, da so vsled vojnih naporov postali slabotni, in da jih radi tega ne morejo v povojni dobi najeti in jim dati potrebni zaslužek. Pri tem bodo seveda zatirali, da bi jim pa tega ni mogoče storiti, ker niso prestali tozadevne "preizkušnje", oziroma zdravniške preiskave . . .

V Rusiji je pa tozadevni položaj baš nasproten, kajti tankaj oblasti skrbe pred vsem za to, da dobe pohabljeni vojaki, ko pridejo iz vojne, delo in zaposlenost. Oni vojaki, ki pridejo domov le z jedno nogo, dobe delo kljub temu, da ne morejo nositi cementa po lestvah eno ali dva nadstropja visoko, kajti oblasti jim preskrbe tako delo, katero prav lahko opravljajo tudi, če imajo le eno nogo. In ako to delo še ne razumejo, potem jih uče, kako se tozadevno delo izvršuje, kajti tankaj se ravna po prislovcu: — "da nihče ne pride na svet kot izkušen delavec", in da se mu radi tega mora dati prilika, da se v svoji stroki izvežba." In nihče ne zamore postati strojevodja, ako se enostavno vsede na lokomotivo in skuša voziti . . .

Hitlerjevi spisi

Amerikanci so našli v nekijami v Bavarskih Alpah velikianske sklade Hitlerjevih osebnih listin ter vso njegovo knjižnico. Vse je bilo spravljeno v solnem rudniku pod nadzorstvom dr. Thomasa Micklerja, ravnatelja dunajskega muzeja.

EDVARD KOČBEK:

Devet temeljnih točk Osvobodilne Fronte slovenskega naroda

(Edvard Kočbek, bivši urednik mesečnika "Dom in Svet" in član izvrševalnega odbora Slovenskega narodnega osvobodilnega sveta, je danes minister za Slovenijo v novi jugoslovanski vladi. Ta govor je podal na zborovanju Slovencev v Belgardu, dne 19. novembra, 1944. — SANS.)

Nadalje od ponedeljka . . .

Ko sem mračnega jesenskega dne leta 1941 v prostoru, ki so okrog njega patrolirali italijanski karabinjeri, predlagal idejo te točke, sem se dobro zavedal velike, morda zadnje zgodovinske prilike, ki nam je dana, da preoblikujemo svojo usodo.

Toda obenem sem se zavedal, da je preoblikovanje naše narodne usode tesno povezano z znanjo nad nami samimi. Danes vidimo, da oboroženi odpor ni bil le edina rešitev našega fizičnega obstoja, ampak dejansko tudi edino zdravilo za našo doslej slabotno človečnost.

Slovenci in Slovenke! Stališče, ki je izraženo v teh prvih štirih točkah, že dovolj jasno prepričanje vsakogar, da je Osvobodilna fronta vsenarodno gibanje, da rešuje narod v njegovi tvorni obliki in s tem vse njegove vsebinske vrednote. Kaj je torej bolj naravno kakor dejstvo, da so se Slovenci kljub dotedanji politični in nazorski razdeljenosti enotno odzvali narodni dolžnosti takojšnjega odpora proti okupatorju ter ustvarili enotno osvobodilno organizacijo, politično in vojaško?

Pod vihrajočo zastavo upora so se začele urejati vrste enotne slovenske vojske. V Osvobodilni fronti so se zbrali pristaši vseh bivših strank razen njihovih zloglasnih voditeljev, katere je njihovo dotedanje protinarodno delo tudi v tem odločilnem trenutku vrglo na protinarodne pozicije. Šele poznejše dobe bodo lahko vredno ocenile dejstvo, da smo neposredno po okupaciji na Slovenskem zbrali zastopnike vseh strank in skupin za enoten narodno obrambni nastop. Zato je povsem razumljivo, da je peta temeljna točka dala posebnega izraza temu novemu

moralskemu razmerju v našem političnem življenju z besedami: VSE SKUPINE, KI SODELUJEJO V OF, SO SE OBVEZALE, DA BODO LOJALNE V MEDSEBOJNIH ODNOSIH. Tistemu med nami, ki bi me hotel vprašati, kako se je izkazala ta obveza, morem mirne vesti odgovoriti, da so izredne okoliščine našega uporniškega nastopa vedno bolj podrejele osebne momente nadosebnim, strankarske koristi narodnim in tako omogočale ustvarjanje novega, borbenega tovarištva med vsemi pripadniki osvobodilnega gibanja. Trpljenje in požrtvovalnost sta zblížala ljudi ter jih povežala v skupnih in bistvenih ciljih.

Se več! Spremenila so se tudi razmerja med strankami in skupinami. Duh lojalnosti, ki je preveval ljudi, je dozorel v težnjo po čim večji organski enotnosti. Sami iz sebe, brez diktata ali umetnega uravnovanja smo prestopili okvir koalicijske in začeli ustvarjati povsem enoten politični organizem. Vse, kar so stranke ali skupine imele pozitivnega in nenuljivega, je bilo z ljudmi vred vključeno v Osvobodilno fronto. Plodno delo, katerega je OF doslej razvila v slovenskem človeku in v njegovem javnem prostoru, najjasneje dokazuje to naravno potrebo zlitja vseh skupin v eno samo široko, polno in krepko slovensko politično telo. Mi smo od vsega početka morali napraviti oster obračun nad stariim političnim redom in njegovim strankarstvom. Nič čudnega, če so ljudje nove narodne skupnosti počasi izgubili potrebo po strankah in se jim začeli odpovedovati. Tako so ljudje potrdili šesto temeljno točko, ki pravi: PO NARODNI OSVOBODITVI PREVZAME NA SLOVENSKEM

OZEMLJU OBLAST OF KOT CELOTA. Potrdili so jo že pred dokončno osvoboditvijo in sicer s tem, da so v narodno osvobodilnih odborih preskusili novo obliko demokracije, ki se uspešno uveljavlja brez dosedanjega strankarskega sistema. Tako smo spoznali, da je nova demokracija, ki jo snujemo, mogoča brez strank, ne da bi pri tem nastala kakršna koli totalitarna oblika političnega življenja. Po tej poti bomo šli naprej, ker je to v skladu z razvojem napredka in ker to zahtevajo slovenske množice same.

Misljam, da je pravilno, če se na tem mestu dotaknem veljavne, ki jo tudi na Slovenskem uživa komunistična partija. Dejstvo je, da vsi, kar nas je v slovenskem osvobodilnem gibanju, priznavamo nesporno prvenstvo sloven. komunistične partije in da pri tem ne prihajamo v nasprotje niti z zgoraj omenjenim opuščanjem značaja koalicijske in strank niti s stavkom, da bo politično oblast prevzela OF kot enotno gibanje. Prvenstvo komunistične partije je v tem, da je v najtežjem položaju slovenskega naroda nastopila kot prva in najjasnejša pobudnica in da je ves čas osvobodilnega boja ostala neumorna vodnica in varna usmerjevalka vojaških in političnih procesov na Slovenskem. Njeni zastopniki so v krogu osvobodilnega vodstva pokazali izredno znanje, sposobnost in vzglodno zvestobo narodu. Njihove analize so se uveljavljale po svoji pravilnosti in prepričljivosti, njihovi osebni vzgledi so dvigali skupno narodno moralo. Vzbuđili so splošno zaupanje, ker so se znali vsega posvetiti osvobojenju domovine. Zato se je prvenstvo komunistične partije na Slovenskem pojavilo kot naraven in pravičen izraz

7. VOJNO POSOJILO

Naše kupovanje Vojnih Bondov je podpiralo naše Oborožene Sile v porazu Nemčije. Mi bomo podprli naše Oborožene Sile k porazu Japonske z nakupom VEC Vojnih Bondov.

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil Dr. FRANK J. KERN V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA" 216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

njenih osebnih in objektivnih kvaliteta, okrepljeno z občutkom iskrene hvalečnosti vsega naroda. Šele poznejši rodovi bodo mogli docela oceniti dejstvo, da je znala komunistična partija na Slovenskem, kjer je bila nazorska diferenciacija najzloblja, zbrati ves narod proti okupatorju na temelju skupnega narodnega programa, ne na temelju svoje ideologije. Dolžnost mi je, da dam na tem mestu javno priznanje posebno tovarišema Edvardu Kardelju in Borisu Kidriču za njihovo neumorno rodoljubno delovanje. Nihče, kdor slovenski narod zares ljubi, se ne more bati tega prvenstva, ampak si ga mora želeti tako danes kakor v bodočnosti, kajti edino tako pospešuje razvoj pozitivnih sil v narodu in samem sebi. (Dalje prihodnjije.)

RAZGLEDNIK

ODLOMKI IZ DOMACEGA ČASOPISJA

"The Post" v Bostonu, Mass., pravi, da bodo naše vojne oblasti strogo postopale z vojnimi zločinci, ker to je iskrena želja najmanj 95 odstotkov vsega našega prebivalstva in prebivalstva vsega sveta: — da pa glede tega postopanja ni mnogo pričakovati, ako uvažujemo, kako lepo so naši višji častniki postopali potem, ko je naše vojaštvo vjelelo glavnega vojnega zločince, Hermana Goeringa, katerega so celo počastili z veliko pejdino. Predno je bil dobel Goering vjet, je rad pripovedoval, kako "mekkega srca" so Američani. Sedaj ga je treba uveriti, da temu ni tako . . .

"The Daily News" v New Yorku, ki je dosedaj nasprotovala vojni v Evropi, pričela je sedaj nasprotovati vojni na Iztoku, in vprašuje, se li bomo sedaj v prihodnosti "Royal Dutch Shell Oil Co." . . .

"The Christian Science Monitor" v Bostonu, Mass., pravi, da so doživljaji malih narodov pri mirovni konferenci v San Francisco taki, da jim je le malo pričakovati od strani velikih držav, — in, da tudi, ako le velike države ustvarjajo bodoči svetovni mir, — so sedaj "tudi male ptice pričele — čivkati" . . .

"The Post" v Houstonu, Texasu, pravi, da brezposelnost v povojnem času, ne bode poznana v — Nemčiji in med nemškimi ljudstvom. Medtem, ko nekatera povojna dela Nemsem ne bodo ugajala, postaja povpraševanje po nemških delavcih v deželah, katere so po 400 potnih knjižic nevestam ameriških vojakov, — Potem pridejo Poljaki na vrsto z 4000 nevestami in v Francijo, Nizozemsko in Československo odpotuje po 1000 nevest iz Anglije. Isti list pristavlja dokaj značilno, da imajo češke neveste — največ otrok, oziroma kar 80% od števila mater. — Na zdar — Čehi! . . .

Potom radio-postaje WABC v New Yorku smo te dni slišali, da so Rusi, potem, ko so Nemci prišli v Berlin in pod "Der Tag", ki naj bi bil Dan pisal z Rusi mir, takoj pričeli sredi parka Tiergarten v Berlinu, graditi velikanski spomenik združenim narodom. Spomenik, ki obstoji iz mnogih velikih stebrov, je že za polovico dogotovljen. Na vsakem stebriju je z velikimi vsekanimi črkami označeno ime po jedne žrtve nemškega barbarstva —

"The Mirror" v New Yorku pravi, da bi bilo najbolje, ako se kaznuje Nemčijo na ta način, da se ovekoveči — Hitlerjevo ime, in svetuje, naj se posvoji kak trg imenuje "Hitlerjev Platz" in "Hitlerjeva 'strasse'" in tako dalje, kajti na ta način bi se Nemce najbolj žalilo. Imenovani list tudi predlaga, naj se ustanovi v Nemčiji praznik imenom "Der Tag", ki naj bi bil Dan zalovanja za žrtvami nacijskega barbarstva in zločinov. Imenovani list potem pristavlja, da Hitler in Goebels najbrže nista mrtva, in je pripravljen "staviti", da bodeda Hitler in Goebels prišla — v San Francisco kot delegata za Argentino in diktatorja Franco . . .

